

Dagmoment: Dagafsluiting/Weggaan *Zelfredzaamheid*

Bij het weggaan kunt u de leerling laten meehelpen met aantrekken van bijvoorbeeld jas- en schoenen. Ook kunnen doelen rondom hygiëne, zoals een toiletbezoek of het afvegen van het gezicht aan de orde komen.

Een aantal voorbeelden van doelen om aan te werken met een voorbeeldmatige aanpak:

- **Maakt zelf was- en poetsbewegingen rond de neus met een aangereikte zakdoek/washand**

Niveau 4	Hygiëne
--------------------	---------

Maak er een ritueel van dat de leerling voor het weggaan zijn gezicht schoonmaakt. Geef hem een doekje (van prettig materiaal, in een kleur die de leerling aanspreekt) in handen. Reageer enthousiast wanneer de leerling deze richting het gezicht beweegt. Geef later pas een compliment/reactie wanneer de leerling er ook een poetsbeweging mee maakt.

- **Is klokkindelijk (plast op vaste tijden, draagt geen luier)**

Niveau 6	Hygiëne
--------------------	---------

Bekijk aan het einde van de dag nog een keer of de leerling helemaal droog is gebleven. Zet de leerling voor het weggaan nog even op het toilet. Complimenteer de leerling als hij blijft zitten en een plas doet.

- **Werkt mee door verschillende lichaamsdelen actief te gebruiken**

Niveau 1	Aan- en uitkleden
--------------------	-------------------

Wanneer u de jas van de leerling aandoet, geeft u een compliment wanneer de leerling een beetje meebeweegt en trekt u de jas verder aan. Geef later pas een reactie wanneer de leerling het lichaamsdeel echt in een goede richting meebeweegt.

- **Trekt samen met een ander een grote rits omhoog of los**

Niveau 3	Aan- en uitkleden
--------------------	-------------------

Doe samen met de leerling zijn jas aan. Trek de rits een klein stukje omhoog. Breng dan de hand van de leerling naar de rits en trek hem samen omhoog. Zorg eventueel voor een aantrekkelijk voorwerp (sleutelhanger) aan de rits om het omhoog doen van de rits voor de leerling leuk te maken.

- **Vindt zijn eigen jas op de kapstok**

Niveau 3	Aan- en uitkleden
--------------------	-------------------

Laat de leerling zelf zijn jas zoeken op de kapstok. Zorg voor vaste plekken van de jassen (bijvoorbeeld door pasfoto of sticker op het haakje). Laat eventueel de leerling kiezen uit enkele jassen ("Is deze van jou? Nee! En deze dan?").

- **Trekt zelf een kledingstuk aan en uit**

Niveau 6	Aan- en uitkleden
--------------------	-------------------

Laat de leerling zelf zijn jas aantrekken. Complimenteer de leerling wanneer hij de jas aan heeft gedaan, bijvoorbeeld door samen trots in de spiegel te kijken.